

Memo

Behandeld door	Griffie
Datum	2 april 2026
Bijeenkomst	Presidium
Onderwerp	Memo werkwijze raadsperiode 2026-2030
Status	- Ter bespreking

Inleiding

Op 18 maart 2026 hebben de gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden. Om de eerste noodzakelijke stappen te zetten in deze nieuwe periode krijgt het presidium deze notitie “werkwijze gemeenteraad 2026 na de verkiezingen” aangeboden.

Overdracht van raad naar raad

Voor het presidium op 9 maart jl zijn de overdrachtsdocumenten van de diverse werkgroepen en overige overleggen – zoals de Jeugdraad – geagendeerd. In verband met het ontbreken van een quorum is deze bijeenkomst geannuleerd. De overdrachtsdocumenten zijn aan deze agenda toegevoegd. Om nu als nieuwe raad ook daadwerkelijk aan de slag te kunnen gaan, dient u leden voor de diverse gremia voor te dragen. De overdrachtsdocumenten geven een indicatie van de taken van de diverse gremia en aanbevelingen voor de raadsperiode 2026-2030.

Om de benodigde afvaardigingen inzichtelijk te maken vindt u in de bijlage een document dat u kunt invullen en retourneren naar de griffie. Deze tabel is eerder op 13 maart jl. aan u toegezonden. Voor met name de kleinere fracties geldt dat vertegenwoordiging in een aantal gremia geen verplichting.

In de raadsvergadering van 16 april 2026 worden de voorstellen voor benoemingen en aanwijzen burgerleden aan de raad voorgelegd. Uiteraard staat het u vrij hierover het debat te voeren. Met uitzondering van het aanwijzen van burgerleden en fractieassistenten vinden stemmingen over personen op grond van de Gemeentewet schriftelijk plaats te vinden.

Commissies

Het voorstel voor de komende raadsperiode is om de huidige werkwijzen voort te zetten en per cyclus drie commissievergaderingen in te plannen, te weten:

- Commissie Mens, maatschappij en vrije tijd.
- Commissie Ruimte, duurzaamheid en economie.
- Commissie Algemeen.

Conform de huidige werkwijze worden raadsleden en burgerleden niet meer specifiek gekoppeld aan een commissie. In het Reglement van orde is een staffel vermeld voor het bemensen van de commissies.

Het maximum aantal leden van een raadscommissie wordt bepaald door toepassing van de volgende staffel:

- Fracties met 1 tot en met 3 raadszetels hebben maximaal 2 commissieleden;
- Fracties met 4 en 5 raadszetels hebben maximaal 3 commissieleden;
- Fracties met 6 raadszetels of meer hebben maximaal 4 commissieleden.

Gelet op de uitkomst van de verkiezingen en het aantal fracties is relatie tot de staffel betekent dit dat het maximum aantal leden van de commissie bestaat uit 26 leden. Dit aantal kan fysiek plaatsnemen in de raadszetel (35 stoelen), er is geen aanleiding om opnieuw naar de staffel te kijken.

Per vergadering van een raadscommissie kunnen van iedere fractie maximaal twee burgerleden deelnemen aan de vergadering.

Voorzitters en agendacommissie

Conform de huidige werkwijze rouleren de voorzitters in de beeldvormende bijeenkomsten, commissies en werkbezoeken.

De agendacommissie draagt zorg voor een zo gelijkmatig mogelijke verdeling van stukken over de agenda's. Hierbij wordt uiteraard rekening gehouden met het uitgangspunt dat op dinsdag de onderwerpen besproken worden die over onderwerpen in het sociaal domein gaan, op woensdag ruimte, economie en duurzaamheid en op donderdag overige onderwerpen.

De intentie is om deze raadsperiode 6 voorzitters te benoemen. Gebleken is dat met een voorzitterspoule van 5 voorzitters het lastig is om het voorzitterschap voor alle beeldvormende bijeenkomsten, informatiebijeenkomsten en commissies in te vullen. De raad wordt gevraagd om 6 voorzitters te benoemen, die in onderling overleg en op advies van de griffie het voorzitterschap van de vergaderingen verdelen.

Werkgroepen

Op basis van de aanbevelingen in de overdrachtsdocumenten van de werkgroep Groen en werkgroep doorontwikkeling vergadermodel stellen wij u voor om:

- de werkgroep Groen op te heffen
- de werkzaamheden van de werkgroep Doorontwikkeling vergadermodel samen te voegen met de werkzaamheden van het presidium.

Voor de argumentatie verwijzen wij u naar de bijgevoegde overdrachtsdocumenten.

Wij stellen het presidium tevens voor om voor de komende periode werkgroepen in te stellen op projectmatige basis. In het geval er aanleiding is wordt er een werkgroep met een specifieke opdracht en periode ingesteld. Hierbij kan worden gedacht aan de voormalige werkgroep voor het opstellen van een nieuwe gedragscode.

Burgerleden en afvaardiging in commissies

Iedere fractie heeft recht op evenveel burgerleden als raadsleden. Iedere fractie heeft recht op een fractie-assistent. De raad heeft in januari 2026 de geactualiseerde verordeningen vastgesteld (inwerkingtreding 1 april 2026). De verordening zijn gepubliceerd en toegevoegd aan Ibabs (Overzichten, Verordeningen en regelingen)

Burgerleden en fractieassistenten kunnen worden aangewezen in de raadsvergadering van 16 april. Hiertoe dient u voor 10 april aan te geven wie dit namens uw partij worden. Daarna is de eerstvolgende raadsvergadering waar burgerleden kunnen worden aangewezen op 28 mei.

In het Reglement van Orde heeft de raad vastgelegd dat eenmansfracties waarvan het raadslid tot voorzitter voor de beeldvorming en commissies is benoemd, twee burgerleden mag aanwijzen. Een eventueel tweede burgerlid kan pas na de benoeming tot voorzitter worden aangewezen.

Aandragen kandidaten

Om nu als nieuwe raad ook daadwerkelijk aan de slag te kunnen gaan, dient u kandidaten voor de diverse gremia te dragen. Op 13 maart jl. heeft u bijgevoegde tabel vanuit de griffie ontvangen dat u kunt invullen en retourneren naar de griffie.

Samenvattend wordt aan de fracties gevraagd om voor de volgende gremia raadsleden en/of burgerleden aan te dragen:

- Plaatsvervangend voorzitters (1ste en 2de) gemeenteraad
- Aanwijzen burgerleden en fractieassistenten
- Voorzitters voor commissies (tevens beeldvorming en informatiebijeenkomsten).
- Werkgeverscommissie: De plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad is voorzitter van deze commissie. Daarnaast worden twee raadsleden benoemd.
- Vertrouwenscommissie: maximaal 7 raadsleden.
- Auditcommissie: elke fractie kan een raads- of burgerlid aandragen.
- Voorbereidingsgroep raadsactiviteiten: maximaal 5 raads- of burgerleden.
- Begeleidingsgroep Jeugdraad: elke fractie kan een raads- of burgerlid aandragen.

In de raadsvergadering van 16 april worden de volgende raadsvoorstellen aan de raad voorgelegd. Deze treft u als bijlagen aan.

- Raadsvoorstel aanwijzen burgerleden en fractieassistenten
- Raadsvoorstel benoemen plaatsvervangend voorzitters.
- Raadsvoorstel benoemen voorzitters.
- Raadsvoorstel instellen vertrouwenscommissie.
- Raadsvoorstel Instellen werkgeverscommissie.

In de raadsvergadering op 1 april 2026 wordt het raadsvoorstel Instellen commissie geloofsbrieven aan de raad voorgelegd, zodat zij t.b.v. het aanwijzen van de burgerleden op 16 april a.s. de geloofsbrieven kunnen onderzoeken en aan de raad advies kunnen uitbrengen. De commissie geloofsbrieven wordt ingesteld voor de gehele raadsperiode 2026-2030.

Mocht het aankomen op stemmingen over het benoemen van personen, dienen deze op grond van de Gemeentewet schriftelijk plaats te vinden.

Wat betreft de Jonge garde: deze bestaat uit raadsleden met een maximumleeftijd van 35 jaar per 1 april 2026 met als doel om in een veilige omgeving het gesprek aan te gaan over alle aspecten van het raadswerk en het delen van dilemma's, onder voorzitterschap van de burgemeester. Aanmelden is niet nodig.

Nadrukkelijk kan hierbij aangegeven worden dat de gemeenteraad en burgerleden het inwerkprogramma 'Vliegende startprogramma' gaan doorlopen en de voorzitters trainingen krijgen. Het inwerkprogramma is eveneens aan de agenda toegevoegd.

Indeling raadzaal

In het Reglement van Orde 2022 was vastgelegd dat de voorzitter van de raad in overleg met het presidium de zitplaatsen aanwijst. In het nieuwe Reglement van Orde 2026 heeft de raad deze bepaling geschrapt. De voorzitter van de raad wijst de zitplaatsen aan.

Bij de indeling van de raadzaal is zoveel mogelijk uitgegaan van de volgende kaders:

- Grootte fractie na verkiezingen.
- Samenwerkende fracties naast elkaar (voor zover dit duidelijk is).
- Fysieke beperkingen van raadsleden.
- Afgescheiden raadsleden aan het uiteinde van de tafels.

Lijstvolgorde

D66 en PVV (Partij voor de Vrijheid) hebben bij de verkiezingen exact evenveel stemmen gekregen (2239) en staan als het ware qua lijstvolgorde op een 'gedeelde' vierde plek. Het is niet aan het centraal stembureau om op dit moment de lijstvolgorde te bepalen. Pas in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen in 2030 wordt voor de volgorde van de kandidatenlijsten tussen D66 en PVV (Partij voor de Vrijheid) geloot. Dit staat in artikel 114 van de Kieswet.

Bij de behandeling van de jaarstukken, beleidskader en de begroting hanteren wij bij het bepalen van de volgorde van sprekers de lijstvolgorde op basis van de verkiezingsuitslag. Nu D66 en PVV op een gedeelde vierde plek staan stellen wij het presidium voor om bij de behandeling van genoemde P & C documenten deze fracties "om en om" als eerste het woord te geven. Dat wil zeggen: bij de Jaarstukken krijgt bijvoorbeeld de PVV als vierde spreker het woord en D66 als vijfde spreker en bij het beleidskader zal dan D66 als vierde spreker het woord krijgen en PVV als vijfde.

Werkwijze periode 2026-2030.

Een korte opsomming van een aantal nieuwe zaken die voortvloeien uit het reglement van orde, de verordening voor beeldvorming en commissies of vernieuwde werkwijzen n.a.v. de aanbevelingen (door de raad op 29 januari 2026 overgenomen).

1. Artikel 34 vragen (schriftelijke vragen aan het college of de burgemeester) zijn Artikel 30 vragen geworden. Artikel 35 vragen zijn artikel 31 vragen geworden.
2. Met ingang van de inwerkingtreding van de Verordening beeldvormende vergaderingen en raadscommissies Bergen op Zoom 2026 op 1 april 2026 ontvangen burgerleden per bijgewoonde commissievergadering of beeldvormende vergadering een presentievergoeding als bedoeld in de Verordening rechtspositie raads- en burgerleden gemeente Bergen op Zoom. Voor een beeldvormende vergadering of een informatiebijeenkomst geldt geen minimaal of maximaal aantal aanwezigen. De beeldvormende bijeenkomsten zijn in beginsel twee maal per maand ingepland.

De aanwezigen zorgen in onderling overleg dat, indien de bijeenkomst in de raadzaal

plaatsvindt, een afvaardiging van iedere, in de gemeenteraad vertegenwoordigde, fractie aan de raadstafel plaats kan nemen.

Mocht blijken dat de presentievergoedingen dusdanig hoog worden, dan is er aanleiding om deze regeling opnieuw te bezien.

3. De agenda van de beeldvorming wordt zodanig ingericht dat duidelijk is welke onderwerpen tijdens de beeldvorming worden besproken.
4. Voortzetting van de werkwijze dat de stukken voor alle vergaderingen van de raad voor alle raadsleden en burgerleden inzichtelijk zijn. Op die manier heeft de raad inzicht in alle stukken, zodat het gelijke informatieniveau van de raad zo groot mogelijk is.
5. Technische vragen en antwoorden over geagendeerde onderwerpen worden openbaar gepubliceerd. Deze worden gepubliceerd bij het desbetreffende agendapunt (beeldvorming en commissies) op het raadsinformatiesysteem. Technische vragen worden niet bij de raadsvergadering gepubliceerd.

Tot slot

Na de raadsvergadering van 16 april kunnen burgerleden deelnemen aan die vergaderingen waar burgerleden deel van kunnen uitmaken.

Het presidium wordt gevraagd akkoord te gaan met:

1. Het benoemen van 6 voorzitters voor de commissies en de beeldvorming.
2. Het afschaffen van de werkgroep Groen
3. De werkgroep doorontwikkeling vergadermodel op te heffen en de werkzaamheden van de werkgroep samen te voegen met de werkzaamheden van het presidium.
4. De voorgestelde spreekvolgorde met betrekking tot D66 en de PVV.
5. Het doorgeleiden naar de raadvergadering van 16 april 2026 van de volgende raadsvoorstellen:
  - Raadsvoorstel aanwijzen burgerleden en melden fractieassistenten
  - Raadsvoorstel benoemen plaatsvervangend voorzitters.
  - Raadsvoorstel benoemen voorzitters.
  - Raadsvoorstel instellen vertrouwenscommissie.
  - Raadsvoorstel Instellen werkgeverscommissie.